

ИЗОСТАВАНЕ В РАСТЕЖА

Отделение по ендокринология
Университетска детска болница
“Проф. Иван Митев” – София
1 - 2 Февруари 2016, СОФИЯ

БНСДЕ

РАСТЕЖ

- Процес на количествено нарастване на основните телесни размери, характерен за детския организъм
- Осъществява се под влияние на фактори на външната (хранене, социално-икономически) и вътрешната среда (генетични, хормонални, заболявания)
- Протича по генетично определен модел

БНСДЕ

РЪСТ

- Основен показател за оценка на растежа
- За бърза, но сравнително груба ориентация, могат да се използват следните формули за оценка на ръста в см (P):

За кърмачета:

$$P = P_{\text{при раждането}} + (\text{броя на месеците} \times 2)$$

За по-големи деца:

$$P = P_{\text{на 1 година}} + (\text{годините} \times 5)$$

БНСДЕ

РАСТЕЖЕН СТАНДАРТ

- Нормативни таблици, изработени въз основа на измервания на здрави деца с оптимален растеж
- Измереният ръст се сравнява със стойността за съответната възраст и пол
- Изчислява се индекс на стандартно отклонение на ръста (SDS_h)

$$SDS_h = AP-XP : SDP$$

$$SDS_h = \pm 2 SD / \text{норма/}$$

БНСДЕ

РЪСТ В СТАНДАРТНИ ОТКЛОНЕНИЯ ПРИ МОМЧЕТА И МОМИЧЕТА

Станимирова Н., Л.
Пенева и сътр. 2008 г.

РЪСТ В СТАНДАРТНИ ОТКЛОНЕНИЯ ПРИ МОМЧЕТА И МОМИЧЕТА

момчета				възраст	момичета			
$\bar{x} + 2S$	$\bar{x} - 2S$	S	\bar{x}		\bar{x}	S	$\bar{x} - 2S$	$\bar{x} + 2S$
59.81	49.21	2.65	54.51	1 м.	54.67	2.62	49.43	59.91
64.22	53.02	2.80	58.62	2 м.	57.98	2.91	52.16	63.80
65.68	56.12	2.39	60.90	3 м.	60.66	2.78	55.10	66.22
70.25	59.45	2.70	64.85	4 м.	62.62	2.22	55.18	67.06
74.85	59.77	3.77	67.31	5 м.	65.13	2.39	60.35	69.91
73.11	65.15	1.99	69.13	6 м.	67.17	2.35	62.47	71.87
74.67	65.233	2.356	69.95	7 м.	68.43	2.15	64.13	72.73
79.11	65.39	3.43	72.25	8 м.	69.82	2.77	64.28	75.36
78.13	65.97	3.04	72.05	9 м.	71.60	3.02	65.50	77.64
78.84	68.44	2.60	73.64	10 м.	72.50	2.91	66.68	78.32
82.45	68.25	3.55	75.35	11 м.	73.11	2.56	67.99	78.23
84.71	69.03	3.92	76.87	1 г.	75.54	3.74	68.06	83.02
85.97	74.01	2.99	79.99	1 г. 3 м.	78.76	3.78	71.20	86.32
90.11	75.43	3.67	82.77	1 г. 6 м.	81.23	3.41	74.41	88.05
93.15	76.31	4.21	84.73	1 г. 9 м.	83.99	3.37	77.25	90.73
95.14	80.86	3.57	88.00	2 г.	86.54	4.22	78.10	94.98
99.08	80.92	4.54	90.00	2 г. 3 м.	88.74	3.44	81.86	95.62
99.89	84.61	3.82	92.25	2 г. 6 м.	90.70	4.02	82.66	98.74
102.53	85.77	4.19	94.15	2 г. 9 м.	93.33	3.56	86.21	100.45
106.48	88.28	4.55	97.38	3 г.	96.75	4.14	88.47	105.03
109.37	92.25	4.28	100.81	3 г. 6 м.	99.64	4.63	90.38	108.90
113.25	95.29	4.49	104.27	4 г.	103.75	3.85	96.05	111.45
115.03	98.83	4.05	106.93	4 г. 6 м.	106.97	4,31	98.35	115.59
120.36	101.04	4.83	110.70	5 г.	109.90	4.71	100.42	119.38
123.84	104.88	4..74	114.36	5 г. 6 м.	112.98	4.23	104.52	121.44
127.07	106.99	5,02	117.03	6 г.	116.72	4.81	107.10	126.34
129.71	110.59	4.78	120.15	6 г. 6 м.	119.87	5.15	109.57	130.17
136.10	112.38	5.93	124.24	7 г.	123.75	5.75	112.25	135.25
140.95	118.03.	5.73	129.49	8 г.	128.96	5.90	117.16	14-0.76
146.94	122.66	6.07	134.80	9 г.	134.42	5.96	122.50	146.34
152.32	127.48	6.21	139.90	10 г.	140.15	6.81	126.63	153.77
157.84	130.80	6.76	144.32	11 г.	146.75	6.83	133.09	160.41
165.72	135.12	7.65	150.42	12 г.	151.93	6.88	138.17	165.69
174.37	139.45	8.73	156.91	13 г.	155.53	5.59	144.35	166.71
180.24	148.00	8.06	164.12	14 г.	158.09	5.50	147.09	169.09
183.99	153.51	7.62	168.65	15 г.	158.71	5.66	147.39	170.03
183.86	159.30	6.14	171.58	16 г.	159.58	5.84	147.90	171.16
184.65	160.33	6.08	172.49	17 г.	159.10	5.64	147.82	170.38
184.15	160.75	5,85	172.45	18 г.	158.88	5.50	147.48	170.28

КУРС ЗА МЕДИЦИНСКИ
СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ
В УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ

1 - 2 Февруари 2016, СОФИЯ

РАСТЕЖНА КРИВА

- Данните от измерванията на ръста, се нанасят върху стандартна растежна крива
- За проследяване на индивидулния растеж
- Нисък ръст:
 - По метода на стандартно отклонение $\geq /-2 SD/$ за съответната възраст и пол
 - По метода на персентилите $< 3p$
 - По метода на процентите – повече от 15-20 % от средната норма за възрастта.

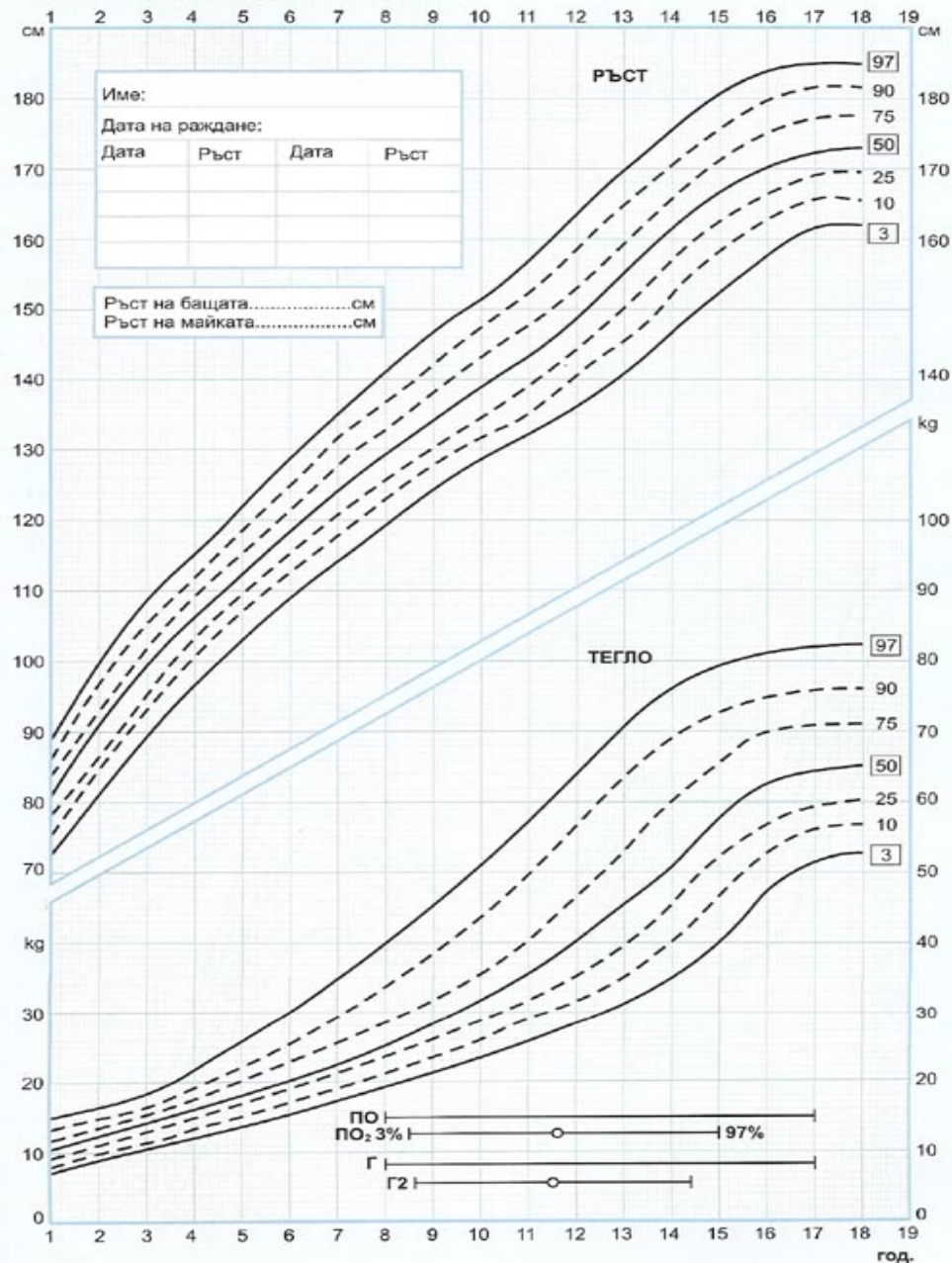
БНСДЕ

РАСТЕЖНА И ТЕГЛОВНА КРИВА – МОМЧЕТА

Станимирова Н.,
Л. Пенева и сътр. 2008 г.

КУРС ЗА МЕДИЦИНСКИ
СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ
В УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ
1 - 2 Февруари 2016, СОФИЯ

Растежна и тегловна крива в перцентили
Момчета от 1 до 18 години

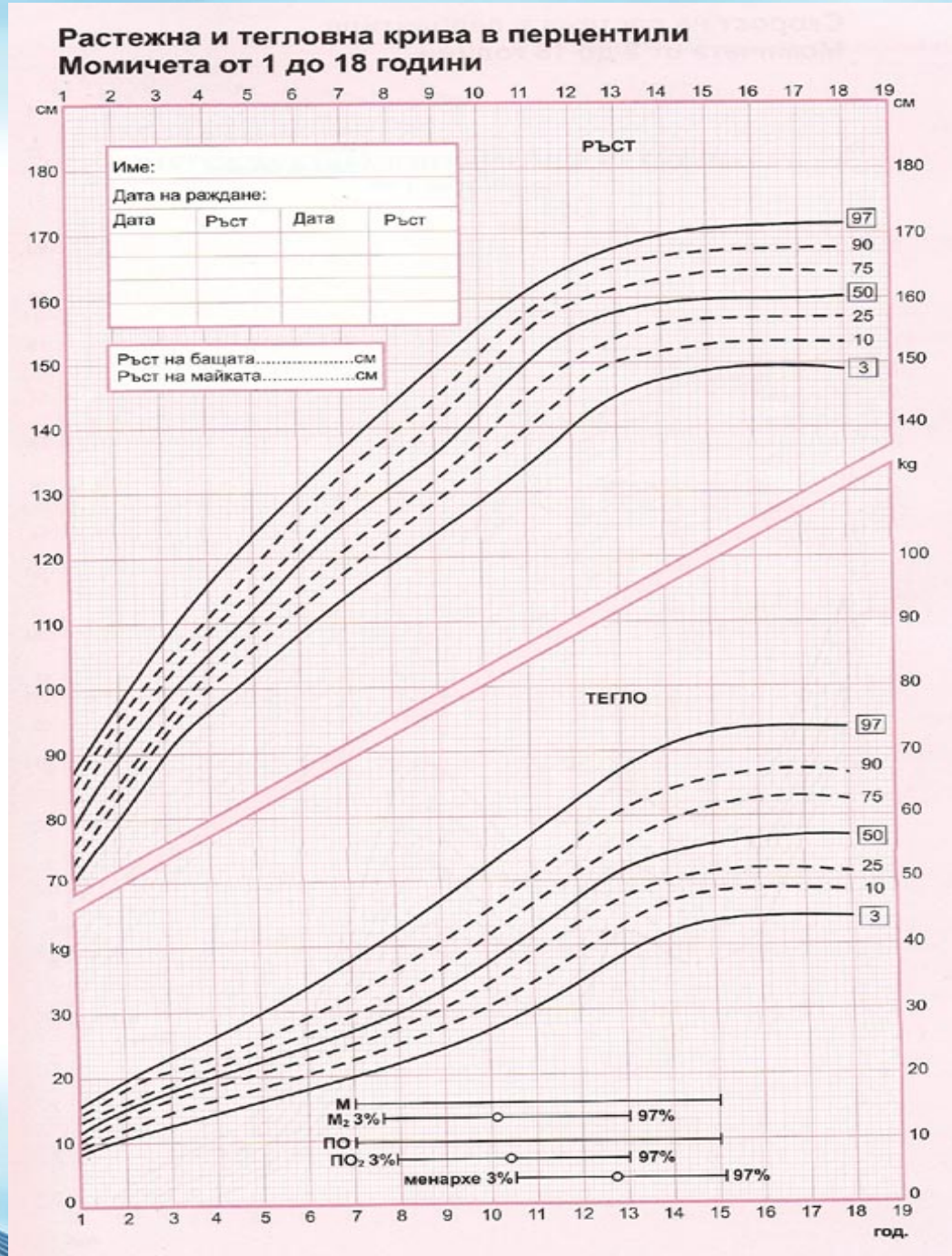

БНСДЕ

РАСТЕЖНА И ТЕГЛОВНА КРИВА – МОМИЧЕТА

Станимирова Н.,
Л. Пенева и сътр. 2008 г.

КУРС ЗА МЕДИЦИНСКИ
СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ
В УЧИЛИЩА И ДЕТСКИ ГРАДИНИ
1 - 2 Февруари 2016, СОФИЯ

РАСТЕЖНА СКОРОСТ

- Израстването в сантиметри за 1 година
- Различава се през отделните периоди:
 - 1-та година - бърз темп на растеж (25см/г.)
 - 1-3г. - забавяне (10-12см/г.)
 - 3-10г. – бавна, но устойчива скорост на растеж (4-6 см/г.)
 - Пубертетен скок – три години:

момичета - средна възраст 12г.; израстват средно с **20 см.**

момчета - средна възраст 14г.; израстват средно с **23 см.**

НИСЪК РЪСТ

- Има сравнително висока честота
- Около 3% от общата популация деца и подрастващи до 18г. са с ръст < -2.5 SD
- Необходимо е да се прецени: ръст, телесни пропорции, дисморфични белези, пубертетно и психично развитие
- Да се търсят симптоми на заболявания на вътрешните органи, да се оцени психо-социалната среда и храненето

НИСЪК РЪСТ

- Нормални варианти: фамилен, идиопатичен, конституционално изоставане в растежа
- Генетичен нисък ръст: при хромозомни и дисморфични синдроми, костни дисплазии
- Хронични заболявания
- Отклонения в интраутеринното развитие
- Ендокринни заболявания – хипосоматотропизъм, хипотиреоидизъм, хипогонадизъм, хиперкортицизъм и др.

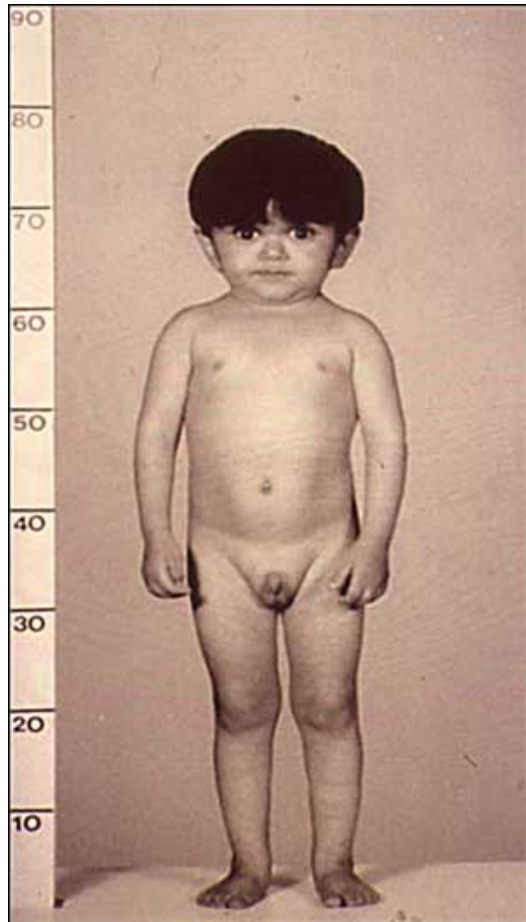
БНСДЕ

ХАРАКТЕРИСТИКА НА НИСКИЯ РЪСТ

БНСДЕ

БНСДЕ

БНСДЕ

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!